

katakomby

Sborový dopis vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

- Ale vy jste vyvolení... (2) • Editoriál (2) • Ohlédnutí za Velikonocemi (3) •
Zápis ze schůze staršovstva dne 3. 3. 2016 (4) • Zápis ze schůze
staršovstva dne 31. 3. 2016 (5) • Zápis ze sborového shromáždění
3. dubna 2016 (7) • Výkaz hospodaření za rok 2015 a rozpočet na rok 2016 (8) •
Proč je můj syn Jeroným? (9) • Fanatismus (11) • Recept: Goja (12)

● Jeroným Pražský je veden k hranici. (Richentalova kronika) ●

Duben 2016

Ale vy jste vyvolení samým Bohem jako kněží Krále, jste svatí a čistí, jste jeho vlastní lid. To vše pro to, abyste svědčili druhým o tom, který vás povolal ze tmy do svého úžasného světla.

1. list Petrův 2,9 (SNC)

Ale vy jste vyvolení...

Ale vy jste vyvoleni samým Bohem jako kněží Krále, jste svatí a čistí, jste jeho vlastní lid. To vše proto, abyste svědčili druhým o tom, který vás povolal ze tmy do svého úžasného světla.

Ale vy jste vyvolení... S vyvoleností je to problematické, natož pak vyvolenost od Boha. Boží vyvolání není vyvoláním k lenosti, z biblického pohledu je to vyvolání vždy k úkolu. Lid Boží tu je od toho, aby svědčil o Bohu, a podobně církev. Podobné je to vlastně i s politickou reprezentací. Jsou vyvoláni lidem ke službě – k ministrování. A chápou-li svůj úkol, jinak chápou jej špatně. Podobně špatně by ono vyvolání pochopila i církev (každý jeden v ní), kdyby na základě tohoto vyvolení měla zpychnout a myslet si o sobě něco víc.

Jak tedy chápat onu vyvolenost, se kterou máme žít? Je to perspektiva naděje. Naděje, že náš život je vložen do Božích rukou, ze kterých nelze vypadnout. Je to povolání do svědectví druhým, svým životem o této naději, je to povolání ze tmy našich zklamání, obav a nejistot do úžasného světla Božího.

Přeji vám krásné velikonoční období a inspirativní pohled do Božího příběhu, do kterého jsme zváni i my, podobně jako byl pozván Jeroným Pražský, od jehož smrti uplyne letos 600 let.

MO

Editoriál

Priatelía, bratia a sestry, v aktuálnom čísle Katakomb nájdete mozaiku života nášho zboru, zasadeného do chodu roka cirkevno-liturgického i cirkevno-pragmatického. Začíname krátkou reflexiou tohoročných veľkonočných sviatkov. O ich prežívaní napísali Emil Veber, Magdaléna Šipka a krátku štafetku uzatvára uhříněveský příspěvek Jiřího Orta.

Máme za sebou výročné zborové zhromaždenie, na str. ... uverejňujeme skrátený zápis, hospodársky výkaz za rok 2015 a rozpočet na rok 2016. Viac informácií o VSS – všakovaké tabuľky a pod. – sa nachádza na našej supernovej magnetickej nástenke pod schodmi.

Aby sme si nerochnili len vo vlastnom krtinci, zameriame zrak na 600-ročné výročie upálenia Jeronýma Pražského. Ako tohoto stredovekého aktivistu vníma Olga Richterová, nájdete v článku *Proč je můj syn Jeroným*.

Číslo uzatvárame ďalšou z hutnochutných úvah Petra Nesvadby a etnografickým receptom s bibliografickou poznámkou. Prijemné čítanie!

Martina Valášková

Ohlédnutí za Velikonocemi

Moje Velikonoce

Letošní Velikonoce byly jiné než doposud. Způsobilo to úmrtí mé Jiřinky loni první říjnový den. Byly to první Velikonoce bez ní po 66 letech manželství. Jak se vypořádát s pochopitelným smutkem na jedné straně a s radostí nad zmrtvýchvstáním Pána Ježíše na druhé straně?

Na Velký pátek jsem jel dopoledne do shromáždění v Modřanech, kde byla celá rodina mého syna. Petr tam hraje na varhany, střídavě s Danielou Pokornou, snachou dlouholetého vršovického člena Joela Pokorného. Byl tam bratr Kraus, který v mládí patřil do vršovického sboru, přijeli také Dusovi – náš bývalý bratr farář Dus a jeho manželka, která tam má svou sestru, ženu již také pensionovaného faráře Pavla Hlaváče, jenž se v minulých letech občas také objevoval ve Vršovicích... A tak byla i radost ze setkání „vršovických“. Odpoledne jsme byli v Radotíně u Petra a večer, když už jsem byl opět doma, jsem poslouchal na Vltavě Oratorium k Božímu hrobu od Jana Dismase Zelenky.

Velikonoční neděle začala opět poslechem Vltavy, kde náš celocírkevní kantor Ladislav Moravetz v pořadu Duchovní hudba uvedl Ježíšovo zmrtvýchvstání, dílo Carla Philippa Emanuela Bacha. Ve shromáždění jsem byl v našem sboru, ale potom jsme s Věrou, matkou mé snachy, jeli do Radotína na oběd a na trochu povídání, i s nějakými fotkami z Petrovy nedávné cesty. Večer pak zase doma – a opět Vltava. Duchovní skladby luterána Felixe Mendelssohna-Bartholdyho... Takže vidíte, jak se dá překonávat smutek v srdci o Velikonocích, které znamenají radost...

Stejně věřící děti a stálý život ve sboru je dobré mít však stále, i když nemáte smutek. A svou roli může hrát i duchovní hudba, respektive takzvaná vážná hudba vůbec – a to rovněž i mimo Velikonoce. Stačí se ji naučit poslouchat.

Emil Veber

Velikonoční mozaika

Velikonoce jsou tradičně spojeny se křty katechumenů. Ten, který jsem tyto Velikonoce zažil, probíhal v noci ze soboty na neděli. Uprostřed noci, kterou se snažíme na rozdíl od Ježíšových učedníků probrdít a neupadat do spánku, přichází rituál, který otevírá pro člověka jeho vědomou cestu křesťanství. V noci, kdy se stranou ode všech zraků potichu odehrálo zmrtvýchvstání, slyšíme, jak někdo nahlas promlouvá, že chce být ponořením spojený s Kristem.

Když si synové Zebedeovi chtěli pojistit místo na Ježíšově pravici a levici, odvětil Ježíš: „Copak můžete být křtění křtem, kterým já jsem křtěn? Copak můžete pít kalich, který já piji?“ Odpověděli, že ano a Ježíš tomu i přisvědčil. Každé velikonoce hledíme na kříž a víme, že nemůžeme.

Být pokřtěný na velikonoční sobotu znamená mít celý rok křesťanství na to, aby se člověk mohl připravit na tajemství Velkého Pátku.

Tajemství našeho spojení s Kristem spočívá v jeho nekonečné citlivosti pro naši lidskost. Tu lidskost, která jeho stála život, tu lidskost, které náš život zachovává.

Z Velikonoc zůstávají kusé vzpomínky jako dílky mozaiky. Kristus trpí a umírá. Hledíme na jeho kříž a bytostně si přejeme být alespoň na chvíli tak šťastní a živí jako on.

Magdaléna Šipka

Velikonoční setkávání

Přiznávám, že letos se ohlížím za Velikonocemi velice rád. Není vždy jednoduché tyto jarní svátky zvládnout – zvládnout připravit čtvery bohoslužby. V Uhříněvsi máme totiž bohoslužby i na Velikonoční pondělí.

Tentokrát se však pro mě vše nějak usadilo. I – a asi především – vnitřně. Takže pro mě nebyl problém bohoslužby připravit a zbyla mi kapacita na radost z mnoha věcí. Z vyprávění Marie, která ve středu odjela na chalupu, kam za ní přijeli i naši kluci (tedy částečně) a kam přijela i další část rodiny. Na Velký pátek kázal v Proseči Petr Pokorný a všichni byli nadšení. Všechno jsem si to pěkně vypočlechl v sobotu večer, kdy Marie přijela domů a zbytek Velikonoc jsme prožili společně.

K tomu mi udělaly velikou radost rodiny s dětmi ze sboru. Bohoslužby na Velikonoční pondělí bývají trochu popelkou. A tentokrát se všichni dohodli, že přijedou do Řičan a po bohoslužbách jsme společně vyrazili na výlet do okolí Řičan.

Prostě letošní Velikonoce pro mě byly o setkání. Ve zvěsti evangelia, které se pro mě otevřelo v mnohém nově právě v obrazu lidského setkání. O setkání v rodině, o setkání s Josefem a Míšou, kteří přišli na bohoslužby k Martinu ve zdi a po nich jsme si mohli popovídat (po hodně dlouhé době), o setkání s lidmi ze sboru, s radostí z množství mladých rodin na bohoslužbách v Řičanech.

Jirka Ort

Zápis ze schůze staršovstva dne 3. 3. 2016

ZPRÁVA Z PROVOZU SBORU

- **Ekumena** mezi vršovickými sbory se daří, každý pátek se konají ekumenické bohoslužby v „zámečku“ (domov pro seniory).
- **Velikonoce** 24. 3. 18:00 slavíme Zelený čtvrtek ve Vršovicích, 25. 3. 9:30 Velký pátek – návrh na společnou bohoslužbu s žižkovskými sbory dopoledne v 9:30 v Čajkovského ulici (kázání Pavel Kalus, Matěj Opočenský VP).
- **Finanční zpráva a rozpočet na rok 2016** viz zprávy z Výročního sborového shromáždění
- **Návrh** – posunout **setkání staršovstva** vždy na předposlední nebo poslední čtvrtek v měsíci tak, aby byl „čerstvý zápis“ ze staršovstva v Katakombách.

REKONSTRUKCE BYTU

Příspěvek z Jeronýmovy jednoty na rekonstrukci bytu – požádáme o půjčku 600 000,- v budoucnu možnost žádosti o částečné prominutí. Žádost o půjčku musí být podána do 30. 6. na ústřední kanceláři.

TECHNICKÝ PROVOZ SBORU

Pravděpodobně přestane fungovat bojler, bude třeba koupit nový – 20 litrů cca 2 – 3 000 Kč. Instalátér opravil všechny záchody.

PROJEKT „MOJE STOPA“

- Projekt nevyšel, nicméně během přípravy navázány kontakty s lidmi z vnitrobloku – 205 pozitivních hlasů, 56 negativních.
- na představení projektu dorazilo z vnitrobloku 9 lidí
- odpor pravděpodobně ze strany místních obyvatel vnitrobloku
- místní lidé byli především pro opravu cest a pro odstranění lavičky
- opravu cest by bylo možné provést pouze za předpokladu vyřešení vlastnictví pozemků
- možnost rozjet rekonstrukci ve spolupráci s nájemníky, kteří přišli na prezentaci

PASTORAČNÍ PRACOVNICE

Bude možné proplatit Martině tramvajenku a také dát jí telekomunikační příspěvek?
Zatím nerozhodnuto. *Zapsal Richart Šípek, zkrátila Martina Valášková*

Zápis ze schůze staršovstva dne 31. 3. 2016

ZPRÁVA Z PROVOZU SBORU

- **nedělní škola** – Učitelé se střídají. S Martinou jsme se bavili nad vytvořením takové pracovní skupiny, která by nedělkou připravovala trochu koncepčně. Nedělka by se propojila a i učitelé/ky by mohli/y na sebe navazovat. Míša Otterová od září na rok v Německu – vypadává z vedení nedělky. Návrh možného setkávání vedoucích nedělky, pravděpodobně po nedělních bohoslužbách a sdílení zkušeností. Ondřej Rada: Mělo by význam setkávat se nad promýšlením příprav nedělky tak, aby se nedělky neomezovaly jen na obsah katechetických textů. Všechno končí malováním, což je jednotvárné. Matěj Opočenský: Vymyslet jiné příběhy než ty, které jsou v katechetických příručkách.
- **schůzky mládeže** – probíhají po bytech mládežníků. Účast kolísá od 3 do 10. Mládež se velmi podílela na přípravě bohoslužby na Zelený čtvrtek.
- **maminky s dětmi** – scházíme se. Opět se k nám připojila další maminka.
- **biblické hodiny** – dokončujeme knihu Přísloví.
- **biblická hodina pro starší mládež a třicátníky** – v březnu jsme se nesešli.
- **setkání seniorů** – proběhlo na téma pražští Židé.
- **křesťanská služba** – dlouhodobě nemocná Eva Bošková.
- **Reflexe uplynulých akcí: Velikonoce** – Velký pátek příště u nás ve Vršovcích. Na Žižkově nás bylo dohromady 60, z našeho sboru cca 15 lidí. Diskuse na téma, zdali jsou lepší velkopáteční bohoslužby dopoledne, či večer. Bude jako téma na výročním shromáždění. TV: Bohoslužby na Zelený čtvrtek vydařené.

REKONSTRUKCE SBOROVÝCH PROSTOR

- Od pojišťovny jsme v tuto chvíli dostali 787 347,-. Částka vzešla z pojištění majetku. Měli bychom dostat ještě peníze z pojištění odpovědnosti. Počítáme maximálně s částkou

- kolem 30 000,-. Celkové výdaje na rekonstrukci jsou 924 481 Kč. Na účtech Era máme: 327 692,89 a běžném účtu: 406 446,- (po zaplacení všech nákladů na rekonstrukci).
- Na rekonstrukci po vyplacení pojistného zbývá doplatit 120 000 Kč, na umožnění rozdílu půjde 100 000 Kč z daru sboru a rovněž výtěžek sbírky na podlahové krytiny 18 250,-. Lze čerpat finance z účtu Era.
 - boiler – 10 030,-, musíme ještě koupit vodovodní baterii, nechat elektrikáře udělat zásuvku pod boiler a opravit SDK a dlaždičky.

SBOROVÝ BYT

- Tři nabídky stavebních firem na rekonstrukci: Tomáš Possum, Petr Kann, Jiří Smejkal.
- Bára Lebdušková (architektka) představila spolu s MO, co je třeba rekonstruovat a řekla názory na nabídky, které jsme obdrželi. Zodpověděla také dotazy staršovstva k projektu.
- Problematické by mohly být koncové prvky, tj. elektroinstalace a zásuvky, patrně nikoliv základní stavební práce. V elektroinstalaci jsou také ve všech třech nabídkách největší rozdíly. Problém výměny zárubní, zdali ano, či ne. Nákladné vybourávání původních zárubní, nebo nákladné atypické dveře do obložených původních zárubní. Problematické jsou také křivé podlahy v bytě. Dalším problémem by mohl být nárůst víceprací.
- Nabídka č. 2 je nejnižší. Bude se s ním ještě jednat, jestli na něco nezapomněl. Náklady na kuchyni jsou vyčísleny zvlášť z IKEA.
- Po bohoslužbách 10. dubna bude čtvrthodinové setkání staršovstva a výběr dodavatele stavby, popřípadě vše dořešíme přes email.
- Co do rozpočtu, je třeba počítat s celkovou částkou 800 000,- Kč.
- **Žádost na JJ** – budeme žádat o půjčku 400 000,- Pavel Staroba mluvil s pokladní z JJ. Částka, o kterou budeme žádat, je reálná. V případě, že nevyjde JJ, je možno zažádat o půjčku ze seniorátního fondu solidarity, popř. od sboru Žižkov II.

INVENTARIZACE

Zpráva od Věry Adamcové: vyřazení ze seznamů majetku z důvodu zničení při havarii: 2 rozkládací stoly z dětské místnosti, 1 věšáková stěna z šatny, 2 stolní lampy z kanceláře, jedna je nefunkční a druhá ztracená. Nic z toho není v účetnictví, jen v seznamech místností. Možná se bude také vyřazovat multielektronické ozvučení. Likvidace všech předmětů jednohlasně schválena, včetně starého zvukového mixpultu.

VÝROČNÍ SBOROVÉ SHROMÁŽDĚNÍ

- Seznam členů s hlasovacím právem – vyřešeno a schváleno po mailu.
- Další info viz v části zprávy z VSS.

RÚZNÉ

- **Noc kostelů** – 10. 6. Program: 17.00 – 18.00 Antonín Novotný: Když jde pusa na špacír; 18.00 – 18.45 biblické čtení + RGC; 19.00 – 19.45 vernisáž obrazů Jarmily Radové; 20.00 – 22.00 divadlo Motýlí divadelní společnost; 22.00 – 23.00 „Jam Svíta session“
- **20 let v Tulsce:** 15.9. 1996. 18.9.2016 bychom mohli připravit slavnostnější bohoslužby. Výročí by bylo dobré zmínit také ve sborovém dopisu.

- **Projekt „Moje stopa“** – další setkání s obyvateli domu proběhne 21. 4. v 19.00. Pokusíme se na něm vymyslet něco nového, bude to sběr dat.
- Sbírka na HDL JJ – 27. 3.
- Při VP by mohl zpěv pokračovat a cappella i ve chvíli, kdy přijímá varhaník.

Zapsal Richard Šípek, zkrátila Martina Valášková

Úplné zápisy jsou k nahlédnutí v kanceláři faráře

Zápis ze sborového shromáždění 3. dubna 2016

1. **Zprávu o životě sboru za rok 2015** přečetl Matěj Opočenský.
2. **Technická zpráva** přednesl kurátor Tomáš Vokatý.
3. **Téma: Varhany** – přemístění – zachovat/nezachovat?
4. **Téma: Velký pátek** – dopoledne/odpoledne? Slavit s Žižkováky nebo samotní?
5. **Téma: Píseň mezi přímluvami a ohláškami** – reflektovala by liturgické období.
6. **Zpráva o rekonstrukci sborového bytu** přednesl Matěj Opočenský.
7. **Zpráva o finančním hospodaření sboru v roce 2015** přednesla Věra Adamcová.
8. **Zpráva revizorů účtu** – přednesl revizor Tomáš Jelínek. Zpráva byla schválena zjevnou většinou. Rozpočet na rok 2016 se liší od struktury předchozích let kvůli rekonstrukci sborových prostor po vytopení (rozloženo na 2015 a 2016), chystané rekonstrukci sborového bytu a následného přestěhování faráře (z rozpočtu zmizí příbytečné a příjem z nájmu). Ztráta 462.586 Kč, která vznikla zejména kvůli rekonstrukci bytu, bude uhrazena z úspor sboru. Veškeré úspory sboru jsou cca 879.000 Kč, použitelné úspory jsou cca 568.000 Kč.

9. **Rozprava** – otevřel Tomáš Vokatý.

Barbora Masopustová: k technické zprávě – v roce 2015 jsme získali praktikáble.

Rozprava k velkopátečním bohoslužbám:

Michaela Otterová: dopoledne není vhodný čas (děti vs. bohoslužby).

Matěj Opočenský sdělil, že pro něj je důležité, že slavily společně tři sbory.

Michaela Otterová: vyzvala k hlasování a vyjádřila přesvědčení, že důsledky obou možností jsou shromážděným jasné.

Tomáš Jelínek: večerní tradice vznikla proto, že Velký pátek nebyl státním svátkem; teď je, není třeba tuto „tradici“ držet. Rovněž čím budou bohoslužby později, tím víc lidí mezitím odjede z Prahy.

Bratr Richard Šípek: vzhledem k velikonočním událostem logičtější termín je ráno.

Rozprava k písni mezi přímluvami a ohláškami:

Richard Šípek: je to můj návrh – potřeba „cezury“ mezi bohoslužebným a profánním.

Jakub Ort: ale bohoslužby nekončí přímluvnou modlitbou.

Rozprava k hospodaření sboru:

Tomáš Jelínek jr.: v předloženém číselném přehledu je rozdíl 20.000 Kč mezi dvěma položkami, které by měly být shodné – proč?

T. Vokatý: vysvětlil, 20.000 Kč bylo na jedné straně započteno do spotřeby energie.

Výkaz hospodaření za rok 2015 a rozpočet na rok 2016

Č.	Ukazatel	účet	2015 rozp	2015 sk	2016 rozp
1	Spotřební a kancel. materiál, zboží	501	34 000,00	63 533,70	15 000,00
2	Spotřeba energie	502,503	70 000,00	55 354,00	70 000,00
3	Prodané zboží	504	0,00	959,00	0,00
3	Běžná údržba	511	50 000,00	47 338,96	20 000,00
4	Rek.sbor. prostor -pojišťovna	511	0,00	230 000,00	674 481,00
5	Cestovné	512	7 000,00	7 670,00	8 000,00
6	Prezentace - dary křesť.služby a sbor.pohošt.	513	14 000,00	8 299,29	5 000,00
7	Telekomunikace	518	10 000,00	14 165,97	10 000,00
8	Placené nájemnė	518	83 000,00	94 654,00	83 000,00
9	Spotřeba ostatních služeb	518	106 000,00	104 252,50	80 000,00
10	Mzdové náklady vč. pojištění	521,524, 525,527,528	48 000,00	41 776,00	48 000,00
11	Daně a poplatky	531,532,538	1 000,00	1 060,00	1 000,00
12	Poskytnuté dary	546	16 000,00	2 000,00	32 000,00
13	Odvod repartic sen.	581	9 450,00	9 450,00	9 210,00
14	Odvod repartic celoc.	581	19 077,00	19 077,00	19 395,00
15	Odvod do PF	581	85 200,00	85 200,00	92 300,00
16	Odvod do PF adm.	581	0,00	0,00	0,00
17	Odvod za past. prac.	581	0,00	0,00	26 850,00
18	Odpisy, prodaný majetek	551-559	81 000,00	81 126,50	55 600,00
18	Ostatní náklady	541-549 (kromě546)	19 000,00	16 338,00	15 000,00
19	Rekonstrukce bytu				800 000,00
20	Náklady celkem	ÚT5	652 727,00	882 254,92	2 067 836,00
21	Sborové sbírky	682	60 000,00	50 392,00	55 000,00
22	Dary tuzemské	682	40 000,00	163 297,00	20 000,00
23	Dary zahraniční	682	0,00	3 418,80	0,00
24	Salár	682	310 000,00	316 470,00	320 000,00
25	Příjmy z hosp. činnosti	601-604	144 000,00	144 959,00	72 000,00
26	Ost. sbor.příjmy (pojišťovna)	641-649	7 000,00	244 026,53	573 000,00
27	Fond na opravu bytu a podlah (minulost)	648	0,00	0,00	162 250,00
28	příjem z Jeronymovy jednoty (půjčka)	641-649	0,00	0,00	400 000,00
29	Tržby z prodeje majetku	652-659	0,00	0,00	0,00
30	Přijaté příspěvky	681	0,00	0,00	0,00
31	Provozní dotace	691	0,00	0,00	0,00
32	Výnosy celkem	ÚT 6	561 000,00	922 563,33	1 605 250,00
33	Hospodářský výsledek	=ř.31 – ř.21	-91 727,00	40 308,41	-462 586,00

Tomáš Jelínek: proč jsme Jeronýmovu jednotu nežádali o dar, ale o půjčku (na rekonstrukci sborového bytu)?

T. Vokatý: půjčka je v podstatě jistá; možno požádat o odpuštění části půjčky.

10. Hlasování

- Varhany budou přesunuty zpět na původní místo. Návrh byl přijat výsledkem 25-1-4.

- Bohoslužby se budou konat ráno. Návrh byl přijat výsledkem 18-4-8.

- Mezi přímluvy a ohlášky bude zařazena jedna sloka písně, která se bude měnit podle liturgického období. Návrh byl přijat výsledkem 24-3-6.

Zpráva MO o životě sboru schválena výsledkem 30-0-0. Technická zpráva kurátora Tomáše Vokatého, včetně zprávy o vytopení sboru schválena výsledkem 29-0-1.

Zpráva MO o rekonstrukci sborového bytu schválena výsledkem 29-0-1. Zpráva o rozpočtu a návrh rozpočtu na rok 2016 schváleny výsledkem 30-0-0.

11. **Poděkování** Matěje Opočenského všem, kteří se aktivně podíleli na sborovém životě.

Zapsal Tomáš Hrubý, zkrátila Martina Valášková

Plné znění zápisu je k nahlédnutí v kanceláři faráře. Rozpočet, zprávy pro VSS apod. visí na nástěnce.

Proč je můj syn Jeroným?

Hieronymus Pragensis a „jeho“ rok

Každá doba považuje za vrchol nebezpečnosti něco jiného. Nás, postmoderní Evropany, aktuálně děsí nečekané, zákeřné teroristické útoky. Hřízu nám nahánějí i vraždy jednotlivců pro jejich názory a postoje. (Nedávno tak byla zabita např. honduraská ochránkyně vody a půdy své země, Berta Cáceres.) Stejně hnusných vražd, ale v hávu legálnosti a institucionalizovaného procesu, postrádajících náhodnost a překvapivost teroristického útoku, se děsíme výrazně méně. Tím spíš, pokud nás dělí celé dějinné epochy. Ale nenechme se zmást. I dnes je aktuální, že rok po Janu Husovi byl na kostnické hranici upálen i Jeroným Pražský. A na letošek připadá šestisté výročí této bolestivé smrti.

Mému synovi byly nedávno dva roky a svoje jméno aktivně používá teprve týden. Jak mu ale jednou hodlám přibližovat postavu, která nám při volbě jména byla (vedle patrona překladatelů, sv. Jeronýma, a odvážného Apače, Carterova Geronima), inspirací, a jehož (nečetné dochované) texty považuji za nevšední duchovní povzbuzení? Pro hodnotáře tehdejší doby, představitele společenského řádu a nositele (církevního) práva však mistr svobodných umění čtyř univerzit představoval takovou hrozbu, že ho nakonec (byť prý někteří neradi) nechali upálit. Zdánlivě kvůli myšlenkám, kterým se dnes dá jen těžko rozumět. Především ale kvůli jejich možným celospolečenským důsledkům.

Nejdřív ale drobná rekapitulace: kdo Jeroným byl?

Nevíme, z jaké pocházel rodiny, důvodně se ale lze domnívat, že náležel k měšťanstvu nebo mezi nižší šlechtu. Každopádně patřil mezi první žáky Husovy a jako viditelně nadaný

akademik, absolvent bakalářského stupně studia svobodných umění na pražské artistické fakultě, který měl chuť cestovat, obdržel r. 1399 stipendium na cestu do Oxfordu, určené pro studenty z ryze českých rodin. A tam se nejen podrobně seznámil s dílem Jana Viklefa, ty nejvýznamnější texty i pro Prahu přepsal: především Dialog, v němž „Viklef obhajoval sekularizaci církevního majetku, tezi nesmírně v své době radikální a pro církev více než nebezpečnou,“ jak říká František Šmahel. A Jeroným aktivně pomáhal, aby tato idea nezapadla. Jako výřečný a argumentačně velmi pohotový univerzitní mistr vyzýval studenty ke kritickému zkoumání textů, které už jinde byly zakázány: „Kdo vám tedy, jinoši, může zabránit, abyste se ve Viklefových knihách učili rozpoznávat žílu pravdy?“ v jiné dochované zprávě ale šel ještě dál a připomínal, že „stejně neřestné jako lhát je nezvepřít se statečně lhářům, kteří se snaží pravdu potlačit.“

O tom, v jakém kontextu pak probíhal proces proti němu (a první, vynucené odvolání), nejlépe vypoví reprodukce jeho vlastních slov, pronesených na kostnickém sněmu:

„Jaká jest to nespravedlivost! Tři sta a čtyřicet dní byl sem držán v těžkém a temném žaláři, v smradu, v nečistotě, v lejnách, v okovách, v nouzi a nedostatku všech věcí. V tom času protivníky a nepřátely mé vždycky ste slyšeli: mne pak nyní jedinké hodiny slyšeti nechcete. (...) A tak ste mne prvě v srdcích a myslech vašich za zlého a nešlechtného člověka odsoudili, než ste, co bych provinil a jaký byl, poznati mohli.“

Dochovaná zpráva Poggia Braccoliniho hovoří i o tom, že „očekávali pak všickni na to, aby aneb vymluvil se a očistil, odvolaje bludy, z nichž byl vinen, aneb za odpuštění viny své a za milost prosil. Ale on tuze na svém stál, pravě se žádným kacířstvem nebýti vinen, a nechtěje odvolati bludův, kteréž mu jiní křivě přičítali.“ V situaci, kdy si patrně naklonil soudce a měl šanci zachránit si život, začal vychvalovat mistra Jana Husa a sám řekl, že „jest nic scestného a bludného proti církvi boží nemyslil, než toliko, že kázal proti neřádům kněžstva, proti jejich pyše, nádhernosti a skvostnosti.“ A pokračoval výčtem konkrétních přečinů (vydávání peněz „na nevěstky a kuběny, na kvasy a hody, na chování psuov a koní, na drahá a skvostná roucha, a jiné věci náboženství Kristovu protivně a odporné.“).

Jeroným byl z pohledu svých soudců duchovní terorista, tehdy nazvaný *athleta Anticristi*: myšlenky, které šířil, měly potenciál rozmetat základy, na nichž stála bohatá a mocná církev jeho doby (srovnejte: domů bylo v Praze cca 4100, kostelů 44, kaplí 27, dále ještě 3 kapituly, 16 mužských a 7 ženských klášterů. A k duchovnímu stavu náležel každý 25. až 30. Pražan). Napadal to, jakým způsobem nakládala s majetkem. A nabádal další, aby se nebáli a řídili se svým svědomím, pravdou v Kristu. Aby nesledovali „životní jistoty“ (tehdy zvané třeba obročí či prebendy) a své vlastní pohodlí. Dnešním slovníkem: trval na svém právu na vlastní názor a život podle jiných než všeobecně přijímaných měřítek udržujících status quo vládnoucího systému. I dnes vidíme, kolik lidí takové postoje znejišťují. Kdo ví, kam by ho jeho důsledná a hluboká osobní víra zavedla, kdyby žil dnes.

Fakta a citace uvedené v tomto článku se opírají o starší dílo: František Šmahel: Jeroným Pražský (Svobodné Slovo 1966).

Olga Richterová

Fanatismus

Jednou z největších soudobých hrozeb je nepochybně fanatismus. Ať již v podobě mezinárodního terorismu, náboženského fundamentalismu či „pouhé“ netolerantnosti, panující na politické scéně současného světa. Položme si otázku: kdo to vlastně je fanatik?

Obvykle tak bývá označován člověk, který je skálopevně přesvědčen o tom, že má v nějaké důležité otázce (především náboženské, politické, ideologické apod.) stoprocentně pravdu na své straně a jemuž je tato „**Pravda**“ s velkým „P“ natolik posvátná (ať již doslovně, nebo v přeneseném smyslu), že ji odmítá rozmělnovat či relativizovat jakýmkoli diskusemi či snad dokonce pochybnostmi.

Potkal jsem, bohužel, ve svém životě až příliš mnoho takovýchto „ortodoxních monologistů“ (jak by řekl Jára Cimrman). Jejich životní cesta je vroubena zničenými lidskými osudy, protože fanatici kráčí vpřed za vítězství **své Pravdy** vesměs krajně bezohledně, pod heslem „cíl světí prostředky“.

Životní svět fanatikův je **zjednodušený**. Tento osobnostní typ nevnímá svět kolem sebe jako souhrn otázek a problémů, jimž je třeba porozumět a pak hledat cesty k jejich řešení. On totiž nemusí – podle svého hlubokého přesvědčení – pravdu hledat, neboť už ji má, je přímo jejím vlastníkem!! Buď osobně on sám, nebo jako člen nějakého širšího společenství (církve, politické strany, hnutí, ale třeba „jen“ sportovního klubu...). Fanatik se neptá po tom, jak se věci samy ukazují a k čemu poukazují (čemuž nás učí již starořecký koncept pravdy jakožto „**aletheia**“ neboli „neskrytosti“), nýbrž účelově s nimi manipuluje a ostatním lidem (natož svým protivníkům) nepřisuzuje právo na vlastní mínění (a tedy na vlastní hledání poukazů věcí), nýbrž rozděluje je zcela mechanicky na dobré (tj. ty, kteří souhlasí s jeho Pravdou) a zlé (ty, kteří s ní nesouhlasí).

Do fanatismu upadají lidé **z rozličných důvodů**. Například proto, že nejsou schopni se zorientovat ve složitém a měnícím se světě, takže si jeho obraz uměle zjednodušují a v jakémsi sebezáchovném úsilí na něj útočí. Nebo proto, že by sice byli schopni přemýšlet o světě složitěji a hlouběji, ale prostě nechtějí, neboť jejich fanatická komunita jim poskytuje automatické útočiště, šanci na sebezprosazení, pocit moci a úspěchu...

Rozhodně nelze – jak to činí občas novináři – spatřovat jediné příčiny fanatismu ve špatných ekonomických a sociálních poměrech, např. v rozvojových zemích. Tyto poměry mohou jistě sehrát úlohu „podhoubí“ pro vznik fanatismu (stávají se jakýmsi „spouštědlem“), ale samy o sobě nevysvětlují, proč právě ta či ona skupina lidí nebo ten či onen člověk šíří s fanatickou zarputilostí nějakou ideu a jsou ochotni za ni i zemřít či zabít jakékoli množství jiných lidí. Jako rozhodující se mi jeví hledat **způsob legitimizace** té či oné fanatické myšlenky nebo činu – tj. „prapor“, jímž mávají nebo do nějž se halí a který jim (v jejich očích) poskytuje „ideologické alibi“. Z hlediska mravního je však lhotejno, co je na tomto praporu napsáno a zda je to napsáno znaky náboženskými, politickými, etnickými či jinými; neexistuje na světě idea, v jejímž jménu by bylo **dovoleno vše!!!**

Petr Nesvadba

Recept: Goja

Milí čtenáři Katakomb, recept, který Vám předkládám, můžete buď zkusit realizovat ve vlastních kuchyních, případně ho vzít jen jako etnografickou zajímavost.

Pokud Romové, se kterými jsem se setkal, tvrdili o něčem, že je to romské jídlo, často pak přiznávali, že takové jídlo dělají i *gádžové*, tedy Neromové. „Romské halušky“ tak patrně budou chutnat stejně, jako „slovenské halušky“ od jejich sousedů. Jedno z jídel, které ale Romové považují za vlastní typické, jsou *goja* (romsky „střeva“). S takovým jídlem se můžete setkat i v neromské kuchyni, Romové však neopomenou zdůraznit: „To se naučili od nás.“ Sám jsem *goja* několikrát ochutnal, když se připravuji, tak je to velká událost. Dost jsem si to jídlo oblíbil, samozřejmě tak, jak ho připravovala „teta Jolana“. Předkládám však recept z učebnice romštiny¹.

Piroša: Budte zdráva, teto, budte tak hodná...

Teta: Tak co, Piroško jen pojď dál, posad se!

Piroša: Ne, teto, nemůžu, protože chci vařit goja, jenže nevím, jak... Můžete mi říct, jak se vaří goja?

Teta: Jé, Piroško, proč ne? Tak poslouchej:

Koupíš jeden svazek vepřových střev, vyčistíš je, dobře umyješ – tak, aby (poslední) voda zůstala čistá. Pak to střeva rozkrájíš na takové větší kusy, obrátíš je a znovu vyčistíš. Tuk dáš dovnitř.

Oškrábeš asi kilo brambor, nastrouháš je a dáš do toho sůl, pepř, česnek a hrubou mouku. Tolik, aby těsto nebylo ani řídké, ani husté.

Vezmeš nit, na jedné straně střeva zavážeš a lžící ho plníš – strkáš těsto dovnitř. Když je plné, zavážeš ho i na druhé straně, aby těsto nevyteklo. Takto naplníš všechny kusy. Pak je vložíš do hrnce, naliješ na ně studenou vodu a dáš je spařit. Když goja trochu ztvrdnou, vyndáš je, ještě jednou je umyješ a jehlou je propicháš. Pak je dáš vařit a vaříš je asi hodinu. Když je slupka měkká, vyjmeš je. Pak je nakladeš na pekáč, dáš navrch tuk a pečeš. Když jsou goja upečená, můžeš jíst.

Piroša: Děkuji vám pěkně, teto, teď už pospíchám koupit ta střeva!

Teta: Jen nespěchej, holka, protože pospícháš jen k smrti!

Jan Ort

¹ Šebková, H. 1999. Klíč k učebnici slovenské romštiny. Praha, Nakladatelství Fortuna, s. 41-42

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravdy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
http://vrsovice.evangnet.cz; http://www.facebook.com/cce.vrsovice
Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: O. Rada, T. Vokatý; korektury: T. Hrubý; odpovědný redaktor: M. Opočenský;
Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč, poštovné 13,80 Kč

Program

duben 2016

17.4.2016	neděle	9.30	bohoslužby s VP	Matěj Opočenský
19.4.2016	úterý	20.00	„třicátníci“	
21.4.2016	čtvrtek	10.00	setkání nejmenších dětí	
21.4.2016	čtvrtek	19.00	setkání členů sboru s obyvateli domu nad úpravou vnitrobloku	
22.4.2016	pátek	16.00	konfirmační setkání	
24.4.2016	neděle	9.30	bohoslužby	káže host
28.4.2016	čtvrtek	14.00	setkání seniorů	
28.4.2016	čtvrtek	20:00	schůze staršovstva	
29.4.2016	pátek	16.00	příprava na bohoslužby s dětmi	
1.5.2016	neděle	9.30	bohoslužby s dětmi	
8.5.2016	neděle	9.30	bohoslužby	Jiří Nečas
10.6.2016	pátek	17.00	Noc kostelů	Tulská

11.5.2016	středa	19.30	Pavel Šporcl – benefiční koncert pro Diakonii ČCE Praha	kostel ČCE Vinohrady
Vstupné 350 Kč, 250 Kč a 150 Kč (k stání) Rezervace vstupenek: vstupenky@diakonie-praha.cz tel.: 739 246 347 a knihkupectví Kalich, Jungmannova 9, Praha 1, otevřeno po–pá 9–18 hod.				

24. – 31. 7. 2016 sborová dovolená

6. – 13. 8. 2016 letní tábor pro děti – stále ještě volná místa.

I letos pojedeme na tábor do Strážného v Krkonoších. Pokud ještě nemáte naplánovaný program pro děti na léto, určitě je na tábor přihlaste. Program povedou Míkovi a Matěj Opočenský. Ještě stále jsou volná místa. Podrobnosti u faráře.

úterý	19.30	schůzky mládeže – po bytech/Tulská
3. úterý v měsíci	20.00	biblická hodina pro střední generaci – po rodinách
středa biblická pro dosp.	15.30	Tulská
poslední čtvrtek v měsíci	14.00	schůzka seniorů, Tulská
	20.00	pravidelná schůze staršovstva, Tulská
pátek děti biblická	16.00	Tulská
konfirmační setkání	16.00	druhý pátek v měsíci

Rozpočet na rok 2016 je nevyrovnaný, prečo a jak chceme tuto situáciu riešiť?

Proč?

Vzhľadom k nečekané rekonstrukcii sborových priestorov, kde nakoniec naše spoluúčasť bude určité 100 000,-, a vzhľadom k tomu, že sme sa rozhodli z gruntu opraviť sborový byt (rozpočítavane až na 800 000,-), angažovanie pastoračnej pracovníčky a také zvyšovanie odvodov do PF sa návrh rozpočtu na rok 2016 dostal do ztráty.

Jak chceme tuto situáciu riešiť?

V prvom kroku chceme sáhnout na peníže, ktoré máme na účelových fondoch k tomu určených. V rozpočtu jsou to položky 28 a 29 a jedná se celkově o **165 250,-**.

V druhém kroku chceme zažádat o půjčku z fondu Jeronýmovy Jednoty – konkrétně o **400 000,-**. Vzhľadom k tomu, že každoročne odváďime do tohoto celocírkevného fondu prostriedky, predpokládame, že pôžičku dostaneme. Pôžičku pak chceme splácať dlhodobě, tak aby nezatěžovala príliš každoročný rozpočet. Konkrétní splátkový kalendář budeme riešiť priamo s JJ.

Ve třetím kroku chceme sáhnout na úspory, které sbor nastřádal v minulých letech. V současné chvíli máme na účtech dohromady **568 888,-**. Počítáme, že minimálně 100 000,- rezerva na účtech zůstane.

Čtvrtý krok je, co největší snížení ceny na opravu bytu. Z nabídek, které jsme dostali, usuzujeme, že je to možné. Zároveň ale z čerstvě nabytých zkušeností při rekonstrukci sborových prostor víme, že ve stavebnictví nelze předem odhadnout výslednou cenu, a tak predpokládame variantu nejdraží.

Pátý krok je šetření na sborových výdajích a finanční usmolenění se v některých akcích. Zároveň také chceme členy sboru prosit o zvýšení sborové obětavosti. **MO**

Jeroným Pražský: Európan – vzdelanec – burič

V máji uplyne 600 rokov od upálenia Jeronýma Pražského na kostnickej hranici. Českobratrská cirkev evanjelická túto osobnosť pripomenie radou akcií, ktoré sú súčasťou šesťročného projektu ČCE Naše reformace. Sprievodcom osláv je 65-centimetrová báбка vyrezaná Janom Růžičkom, pre podobu ktorej sa inšpiroval vyobrazením Jeronýma v Richentalovej kronike (obálka Katakomb).

Vrcholom udalostí spojených s výročím bude jednodenný festival 28. mája na Streleckom ostrove.

20. 4., 27. 4. a 4. 5. prebehne premietanie filmov v kostole u Martina ve zdi s následnou debatou s odborníkmi.

K prehľbeniu poznatkov o Jeronýmovi Pražskom pozývame spolu s Olgou Richterovou k čítaniu knihy **František Šmahel, Život a dílo Jeronýma Pražského. Zpráva o výzkumu, Argo, Praha 2010, 390 stran.**

Pre milovníkov rozhlasových hier odporúčam hru Svätý Jeroným od Jiřího Horáka, ktorú je možné nájsť pod odkazom <https://youtu.be/Dk5w2eOv6tg>. **MV**

Správy a pozvánky ČCE

- 18. marca prebehla v strašnickom zbore **Jarná seniorátna konferencia** o prechode cirkvi na samofinancovanie. Prezentácie z nej možno vyžiadať u Matěja Chába (matej.chab@volny.cz).
- ČCE zvoláva **2. zasadanie 34. synody ČCE** na dni štvrtok 19. – sobota 21. mája 2016 v Opletalovej ul. 1337/29. Bohoslužby vo štvrtok sa budú konať na Vinohradoch (Korunní 60) od 19:00. Synoda bude ukončená v sobotu popoludní. Mimo jednaní v komisiách sú zasadania synody verejnosti prístupné.
- V súvislosti s blížiacim sa 100. výročím vzniku Českobratrské cirkve evanjelické v roku 2018 je naplánované vydanie **nového spevníka**. Informácie nájdete na <http://novyzpevník.evangnet.cz/>.
- Od 13. do 15. mája sa uskutočnia **jarné seniorátne dni mládeže** v Rokycanoch. Tentokrát v spojení so západočeským seniorátom. Bude sa rozprávať o identite ČCE a o tom, čo to znamená byť evanjelikom. Prihlasovanie na: prihla-sky.psom@gmail.com.
- 29. 4. – 1. 5. 2016 sa bude konať v **Herlíkovičoch jarná brigáda pre mládež**. <http://mladez.evangnet.cz/2016/02/jarni-brigada-v-herlikovicich-29-4-1-5/>
- **28. zbormajstrovský kurz** prebehne od 15. – 17. 4. 2016 v stredisku Sola gratia v Bystřici pod Hostýnem. **MV**